

PLOMES D'OCELL PER ESCRIURE LA HISTÒRIA

Fa temps que els homes i les dones ens encuirassem amb vestits de plomes d'ocell, corbates de racionalitat, faldilles de lògica, barrets de ciència, sabates d'arguments o, fins i tot, quan el fred es contamina de l'afany imperialista i prova d'envair-nos, amb abrics d'objectivitat.

Tota aquesta indumentària és magnífica, però la fem brillar de tal manera que sovint no ens deixa veure l'altra cara de la moneda humana, els sentiments i les emocions. I és que, de fet, les emocions determinen gran part de la història i l'etimologia s'esforça a recordar-nos-ho: en llatí, la paraula «emoció» està emparentada amb «moviment», és un impuls que ens indueix a l'acció.

Segons sembla, algunes emocions o sentiments, en funció de com es canalitzin, poden desembocar al mar i asserenar-lo o bé convertir-lo en una explosió de convulsions. L'amor a Helena d'Esparta va ser la causa de la Guerra de Troia; l'amor que només suma és la base de la nostra existència. La vergonya que sentien alguns alemanys va matar milions de persones; la que senten molts catalans quan miren la repressió espanyola omple carrers amb imatges transformadores. Així doncs, l'odi i el supremacisme, ben gestionats, podrien arribar a ser garants de la bonhomia? Per molt que hi rumio, sempre coincideixo amb el pensament de Baruch Spinoza: «L'odi mai no pot ser bo».

No tardo a adonar-me que el supremacisme tampoc. Els matemàtics, espero que sense una voluntat maliciosa, ens han arrelat i també potenciat l'associació immediata de les paraules «diferència» i «resta». D'altra banda, els números ens han regalat, de la mà d'Alexandre Deulofeu i la seva *Matemàtica de la Història*, l'oportunitat d'entendre l'evolució del món per procurar de no repetir uns errors evitables.

Encara hi ha esperança. El passat 14 d'abril em vaig despertar amb la fastigosa notícia d'un atac dels Estats Units a Síria, però vaig sortir al carrer i el vaig veure inundat de participants de la Trailwalker, una caminada que organitza l'ONG Oxfam per recaptar donatius.

Per la pau, fem cas als valors de Pau Casals. Davant la diferència, mostrem deferència. Per velar el bel·licisme, traquem-nos els vestits de plomes d'ocell i guiem les nostres emocions cap a accions dignes. Només amb humilitat aconseguirem que cap guerra aturi els ocells, siguin «las oscuras golondrinas» de Bécquer, «the little Bird» d'Emily Dickinson o «les charmants oiseaux joyeux» de Victor Hugo, i assegurarem que puguin continuar escampant pel món un missatge de pau i llibertat.

Berta Coll i Bosch